

Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název práce: **Respondentní prostředky saturativnosti (kontrastivní korpusová analýza)**
Autorka práce: **Simona Kostudisová**
Vedoucí práce: **PhDr. Jana Pešková, Ph.D.**

Předkládaná diplomová práce zpracovává téma z kontrastivního hlediska velmi zajímavé, přičemž explicitním cílem analýzy je „zjistit, kdy a proč čeští překladatelé zvolili sloveso se saturativním významem“ (str. 26). Autorka k tématu přistupuje teoreticky vybavená v odpovídající míře, využívajíc relevantní literaturu, kterou syntetizuje ve velmi koherentní výklad.

Celá teoretická část je koncipována a strukturována logicky, postupuje se od obecného ke konkrétnímu. Autorka nejprve představuje koncept aspektu pohledem češtiny, aspekt pohledem španělštiny, následuje výklad o povaze slovesného děje (opět odděleně po jazycích), aby se pak blíže zaměřila na rys saturativnosti. Teoretickou část uzavírá závěrečná kapitola, která vynikajícím způsobem shrnuje výklad celého oddílu.

U teoretické části oceňuji jak autorčinu schopnost výstižné syntézy problematiky modalit srovnáním různých autorů a pojetí, tak i schopnost redukovat celou šíři aspektů a stanovit jasně vymezený a konkrétní výzkumný vzorek. Domnívám se, že se autorce podařilo výborným způsobem shrnout vcelku komplikovanou problematiku aspektu a PSD, soustředit se na hlavní argumentační linii práce a zaměřit se na aspekty klíčové pro následující analýzu.

První z mých dotazů směřuji k této teoretické části. Hned na str. 6 klade autorka jednoduchou otázku s velmi komplikovanou odpovědí, kterou nechává otevřenou: „do jaké míry můžeme kategorii vidu považovat za gramatickou“. Odpověď na takovou otázku jistě přesahuje úroveň bakalářské práce, nicméně bych při obhajobě uvítala autorčin názor na tuto problematiku: pokud je aspekt záležitostí „gramatickou“, proč, a pokud ne, do jaké míry vstupuje lexikálně-sémantická podmíněnost určitých sloves? Dále, na téže straně dole autorka hovoří o záporném imperativu nedokonavém jako protějšku k dokonavým kladným imperativům (např. *kup – nekupuj*). Jakou specifickou funkci by pak měly dokonavé imperativy typu *Nekup to!?*

Praktická část má jasně definovaný cíl i vstupní hypotézu, kdy autorka předpokládá, že ve směru překladu z češtiny do španělštiny „překladatelé se takové významy sloves budou přinejmenším snažit zachovat, případně bude docházet k jejich explicitaci“ (str. 26). Pro ověření této hypotézy volí sérii sloves s jasně saturativním významem, jejichž předlohu pro výsledný překlad ověřuje v paralelním korpusu, a v následujícím výkladu podrobně komentuje zjištěné výskyty. Oceňuji volbu metody práce s korpusem, kdy se na základě výsledku překladu (tedy saturativního českého slovesa) pozoruje jeho případná předloha ve výchozím španělském textu – to umožňuje autorce vyslovit závěr ohledně své hypotézy. Komentáře a navrhovaná vysvětlení shledávám jako opodstatněná, logická a správná;

autorka dokazuje plné proniknutí do dané problematiky a schopnost správného vyhodnocení vzorku. Velice kvituji zařazení diskuzi nad výsledky (kap. 5 – *Závěr praktické části*), v níž autorka naprosto výstižně shrnuje svá zjištění.

Práci velmi prospívá kultivovaný jazykový projev, výborné formulování myšlenek, text téměř prostý chyb a příjemné formální zpracování.

Pro účely obhajoby pokládám autorce následující dotazy:

1. V analytické části – v souladu s hypotézou – se často poukazuje na explicitaci saturativního významu. Vnímá autorka tuto explicitaci jako nadbytečnou, nebo jako nevyhnutelnou (protože jednoduše čeština to tak musí vyjádřit – viz typicky u slovesa *vyspat se*?)
2. Může zde hrát roli i určitá stereotypizace konstrukcí, jako třeba *nemoci se vynadívát* (viz př. [9] a [10])?
3. Může hrát i roli celkový význam věty, který je modelován kompozičně, např. pomocí univerzálních (a tedy telických) předmětů jako *todas las lágrimas* (viz př. [16])?

Závěr: Domnívám se, že Simona Kostudisová plnou měrou prokázala schopnost asimilovat odbornou literaturu, logicky, strukturovaně a příjemně pro příjemce představit zvolenou problematiku. Dále dokázala formulovat jasná kritéria analýzy a pracovní hypotézu, zvolit vhodný jazykový vzorek, vyhodnotit jej a vyslovit dobře zdůvodněné závěry. Proto s plnou zodpovědností tuto práci **doporučuji k obhajobě** a předběžně ji hodnotím známkou **výborně** s tím, že výsledná známka bude stanovena na základě obhajoby.

V Českých Budějovicích, 7. června 2021. ....

doc. Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.